

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0411U001581

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-03-2011

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Любич Віталій Володимирович

2. Liubych Vitaliy Volodymyrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.04

Назва наукової спеціальності: Агрохімія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 03-03-2011

Спеціальність за освітою: 8.130102

Місце роботи здобувача: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, 1, м. Умань, Черкаська обл.

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.354.01

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, 1, м. Умань, Черкаська обл.

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.33.29

Тема дисертації:

1. Оптимізація азотного живлення тритикале ярого на чорноземі опідзоленому Правобережного Лісостепу України
2. Optimization of the nitric nutrition of spring triticale on the chernozem opodzolic of the Right-bank Forest-steppe of Ukraine

Реферат:

1. Об'єкт - взаємозв'язок між рухомими сполуками азоту в ґрунті, нормами та строками внесення азотних добрив і режимом живлення рослин сортів тритикале ярого. Мета - встановити шляхи оптимізації азотного живлення сортів тритикале ярого за рахунок ефективних норм і строків внесення азотних добрив та діагностики живлення рослин для отримання стабільних високоякісних урожаїв зерна на чорноземі опідзоленому Правобережного Лісостепу. Методи - польовий, лабораторний, математично-статистичний та розрахунково-порівняльний. Теоретичні результати - розроблено теоретичні підходи до розв'язання проблеми оптимізації процесу азотного живлення рослин тритикале ярого, які базуються на використанні комплексного підходу до оцінки реакції рослин на зміну азотного режиму ґрунту під дією добрив; визначено оптимальний рівень азотного живлення рослин тритикале ярого для формування врожаю зерна відповідної

якості. Практичні результати - обґрунтовано практичні заходи щодо встановлення норм азотних добрив під сорти тритикале ярого, які забезпечують отримання запланованого врожаю відповідної якості; розроблено рівні-параметри забезпеченості азотом рослин тритикале ярого, які також рекомендується включити у практику сільськогосподарського виробництва для прогнозування рівня врожайності, а уточнені показники відносного виносу основних елементів живлення - для розрахунку норм добрив. Новизна - уперше в умовах Правобережного Лісостепу України на чорноземі опідзоленому розроблено систему удобрення тритикале ярого, що передбачає внесення добрив у нормі P90K90 під зяблевий обробіток ґрунту і N90-120 під передпосівну культивуацію. Застосування цієї системи удобрення забезпечувало врожайність тритикале ярого сорту Хлібодар харківський в середньому за три роки досліджень - 66,1-69,1 ц/га, а в сорту Соловей харківський - 63,3-66,1 ц/га. Вдосконалено діагностику азотного живлення рослин тритикале ярого за допомогою портативного приладу N-тестер і шкалу забезпеченості рослин азотом. Виявлено особливості засвоєння основних елементів живлення рослинами різних сортів тритикале ярого, уточнено кількісні та відносні показники їх виносу врожаєм залежно від норм і строків внесення азотних добрив. Визначено баланс основних елементів живлення в ґрунті та його інтенсивність з урахуванням сортів тритикале ярого, їх удобрення та використання соломи. Ступінь впровадження - результати досліджень впроваджено в 2009 р. у ТОВ "Дубова" Уманського району Черкаської області на площі 65 га та у ЗАТ "Зернопродукт МХП" Тростянецького району Вінницької області на площі 150 га. Також вони використовуються у навчальному процесі Уманського національного університету садівництва. Галузь - сільське господарство.

2. Object - interrelation between the movable compounds of nitrogen in the soil, rates and terms of introduction of nitrogenous fertilizers and regime of nutrition of the varieties of spring triticale plants. Aim - to set up the ways of optimization of nitrogenous nutrition of the varieties of spring triticale due to effective rates and terms of introduction of nitrogenous fertilizers and diagnostics of nutrition of plants with the aim of getting stable high quality yields of grain on chernozem opodzolic of the Right-bank Forest-steppe. Methods - field, laboratory, mathematical-statistical and calculation-comparative. Theoretical results - the theoretical approach to solving the problem of optimization of the process of nitrogenous nutrition of the plants of spring triticale, which are based on the use of a complex method of evaluation of plant reaction to the change of nitrogenous regime of soil effected by fertilizers was worked out; the optimal level of nitrogenous nutrition of spring triticale plants on getting the yield of grain of required quality was defined. Practical results - practical measures as to the definition of the rates of nitrogenous fertilizers for the varieties of spring triticale, which ensure the planned yield of required quality were grounded; levels-parameters of provision of the plants of spring triticale with nitrogen were found; they are recommended to be introduced in agricultural production in order to prognosticate the yielding capacity; specified indices of relative removal of major elements of nutrition are to be used for the calculation of fertilizer rates. Novelty - for the first time in the conditions of the Right-bank Forest-steppe of Ukraine on chernozem opodzolic the system of fertilization of spring triticale was worked out, which envisages introduction of fertilizer at a rate of P90K90 under autumn ploughing and N90-120 under presowing cultivation. The use of this system of fertilization ensured the yielding capacity of Khibodar kharkivskiy spring variety of triticale on the average during the three year period - 66,1-69,1 cwt/ha, and of Solovey kharkivskiy variety - 63,3-66,1 cwt/ha. The diagnostics of nitrogenous nutrition of the plants of spring triticale was improved thanks to a portative N-tester and to the scale of provision of the plants with nitrogen. The peculiarities of assimilation of the major elements of nutrition by the plants of various spring triticale varieties were found, the quantitative and relative indices of their removal by yield depending on the rates and terms of introduction of nitrogenous fertilizers were defined. The balance of major nutritious elements in the soil and its intensity depending on the spring triticale varieties, their fertilization and use of straw was defined. The degree of introduction - the results of research were introduced in 2009 in the partnership with limited liability "Dubova" of Uman district, Cherkasy region on the area of 65 ha and in the closed joint-stock company "Zernoprodukt MKP" of Trostianets district, Vinnytsia region on the area of 150 ha. They are also used in the teaching process of Uman National University of Horticulture. Sphere - agriculture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Господаренко Григорій Миколайович

2. Hospodarenko Hryhoriy Mykolayovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ходеева Лідія Прохорівна

2. Ходеева Лідія Прохорівна

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клочко Микола Костянтинович

2. Клочко Микола Костянтинович

Кваліфікація: к.с.-г.н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Балюк Святослав Антонович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Балюк Святослав Антонович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.